

Malmö Operas uppsättning

Disney

SKÖNHETEN och ODJURET

Malmö Operas uppsättning

Disney

SKÖNHETEN och ODJURET

MUSIK
Alan Menken

SÅNGTEXTER
Howard Ashman
& Tim Rice

DIALOG
Linda Woolverton

REGI ORIGINALUPPSÄTTNING
Robert Jess Roth

ORIGINALPRODUKTION
Disney Theatrical Productions

ORKESTERARRANGEMANG
Danny Troob
bearbetade för Malmö Opera av Josef Rhedin

ÖVERSÄTTNING SÅNGTEXTER
Fred Johanson

ÖVERSÄTTNING DIALOG
Hans Berndtsson

SCENOGRAFI & KOSTYM
Dan Potra
Tillverkning Maurices fordon, bänk & rosen Kent Wendel

VIDEODESIGN
Stefan Stanisic, Bombina Bombast
Charlotte Rodenstedt, Bloody Honey

LJUD
Joel Bexelius

KOREOGRAFI
Miles Hoare
Stuntkoordinator Seth Ericson

REGI & LJUS
Linus Fellbom

PREMIÄR

18 oktober 2019 på Malmö Opera

FÖRESTÄLLNINGENS LÄNGD

ca 2 tim 50 min inkl paus

Musikalen framförs på svenska.
På textmaskin visas både
svensk och engelsk text

ORIGINALTITEL

Beauty and the Beast

Musikal efter Disneys animerade film
Skönheten och odjuret (1991) i sin tur baserad på
Jeanne-Marie Leprince de Beaumonts
franska saga med samma namn,
publicerad 1756.

BROADWAYPREMIÄR

18 april 1994

FÖRLAG

Music Theatre International
(Europe)

MEDVERKANDE

BELLE

Sofie Gunnarsson

ODJURET/PRINSEN

Fred Johanson

GASTON

John Martin Bengtsson

LEFOU

Oscar Pierrou Lindén

MAURICE

Hans-Peter Edh

CLOCKSWORTH

Johannes Wanselow

LUMIÈRE

Michael Jansson

FRU POTTS

Carina Söderman

BABETTE

Nina Pressing

MADAME DE LA GRANDE BOUCHE

Lotte Ohlander

BOKHANDLAREN

Erik Gullbransson

BONDBÖNOR

Kerstin Hilldén, Leila Jung
Magnus Lundgren, Michelle Sjo Lønne

MONSIEUR D'ARQUE

Daniel Eriksson

CHIP*

Torsten Edén/Milton Felländer/
Odd Haggård/Alice Jönsson

ENSEMBLE

Hanna Carlbrand, Davio Di, Marcus Elander,
Tommy Englund, Daniel Eriksson,
Erik Gullbransson, Ester Hedlund**,
Kerstin Hilldén, Leila Jung
Magnus Lundgren, Niklas Löjdmark Chressman,
Michelle Sjo Lønne, Hannah Ohlsson,
Victoria Pérez, Robert Sillberg, Fredrik Sjöstedt,
Linnea Stenbeck, Fredrik Wentzel
Paula Santa Eufemia, Patrik Riber (swing)

ACCORDEONIST*

Christian Einarson/Johan Ohlsson

BERÄTTARRÖST

Marianne Mörck

Malmö Operaorkester

DIRIGENT*

Josef Rhedin/Jakob Hultberg

UNDERSTUDIES

BELLE Kerstin Hilldén ODJURET/PRINSEN Daniel Eriksson
LEFOU Robert Sillberg GASTON Niklas Löjdmark Chressman
LUMIÈRE Fredrik Sjöstedt BABETTE Linnea Stenbeck
MAURICE & CLOCKSWORTH Erik Gullbransson
FRU POTTS & MADAME DE LA GRAND BOUCHE Michelle Sjo Lønne
MONSIEUR D'ARQUE Magnus Lundgren

Det var en gång,

för länge sedan, en prins som bodde i ett gnistrande slott i ett fjärran land. Fast han hade allt man kan önska sig var han bortskämd, självisk och elak. En stjärnklar vinternatt kom en gammal tiggerska till slottet för att söka natthärbärge i skydd mot den bistra kylan. I utbyte erbjöd hon en enkel ros. I åsynen av den fula tiggerskan hånade prinsen den enkla gåvan och körde iväg henne. Då varnade hon prinsen att inte låta hans ögon bedra honom. För den sanna skönheten bär vi inom oss. När han återigen avisade henne förvandlades hon till en underskön förtrollerska. Prinsen bad om förlåtelse men det var för sent ty hon hade sett att han inte bar kärleken i sitt hjärta. Som straff förtrollade hon honom till ett ohyggligt odjur och uttalade en förbannelse över slottet och alla som bodde där. Vanärad av sin fasansfulla skepnad drog sig odjuret undan i sitt slott med en magisk spegel som sitt enda fönster mot världen utanför. Rosen tiggerskan hade erbjudit var i sanning förtrollad och kom att blomma i många år. Om odjuret kunde lära sig att älska en annan och, innan rosen tappat sitt sista kronblad, förtjäna att bli älskad, skulle förbannelsen brytas. Om så inte skedde var han dömd att förbli ett odjur i evinnerlig tid.

AKT I

I en fransk by med helt vanliga människor bor Belle och hennes far uppfinnaren Maurice. Belle gillar böcker vilket byborna tycker är besynnerligt (*Belle*). Gaston har bestämt att han ska gifta sig med Belle. Maurice arbetar på en uppfinning. Belle undrar varför alla i byn verkar prata om henne. Maurice menar att det viktigaste är att de har varandra (*Vad som än sker*). Maurice ska iväg på uppfinnarmässa och får en turhalsduk av Belle. (*Vad som än sker* – repris). I skogen jagas han av vargar, kraschar sitt fordon och tappar sin halsduk innan han når en slottsport.

Slottet bebos av förtrollade föremål: klockan Clocksworth, kandelabern Lumière och dammvippan Babette, tekannan fru Potts och hennes son sockerskålen Chip. De välkomnar Maurice men försöker hålla honom undan sin herre. Odjuret kommer, anklagar Maurice för intrång och fångslar honom.

Utanför Belles hem står Gaston med sina beundrare. Han ska fria till Belle. Han framhäver sig själv (*Jag*). Belle tackar nej. Gaston är besluten att Belle ska bli hans. Belle funderar på vad hon vill ha ut av livet (*Belle* – repris). Lefou kommer med Maurices halsduk. Belle rusar iväg efter sin pappa.

Belle kommer till slottet. Lumière och Clocksworth oroar sig över att de håller på att förlora sin mänsklighet. Kan

Belle vara den som kan hjälpa odjuret att bryta förtrollningen? Belle hittar Maurice och erbjuder sig att ta pappans plats. Odjuret ger istället Belle ett rum. Hon får röra sig fritt men inte gå till slottets torn. Odjuret beordrar Belle att äta middag med honom. Belle är ensam på rummet (*Ett nytt hem*) men överraskas av fru Potts, och dunsar in i madame de La grande bouche, en förtrollad byrå. Föremålen försöker övertyga Belle att gå ner till middagen, Belle vägrar (*Ett nytt hem* – repris).

På byns värdshus sitter Gaston och deppar. Lefou och gästerna livar upp hans ego (*Gaston*). När Maurice ber om hjälp att rädda Belle från ett odjur tas han inte på allvar. Gaston får en idé om hur han ska få gifta sig med Belle (*Gaston* – repris).

På slottet väntar odjuret på Belle. Han oroar sig för sitt utseende, tjänstefolket ger honom tips men han måste särskilt behärska sitt humör. När Belle inte kommer befäller odjuret henne att äta.

Hon vägrar lyda, trots att han till slut ber snällt. Odjuret går till sitt torn. Via den magiska spegeln hör han Belle säga att hon aldrig mer vill se honom. Han tänker över sina misstag (*Är jag för alltid fast?*). Belle blir hungrig och tjänstefolket bjuder på supé och musik (*Bli vår gäst*). Under en rundtur på slottet smiter Belle upp i det förbjudna tornet. När hon närmar sig den förtrollade rosen dyker odjuret upp och kör ut henne. Odjuret ångrar sin ilska (*Hur kan jag älska?*).

AKT 2

När Belle flyr genom skogen attackeras hon av vargar. Odjuret kämpar ner bestarna men såras. Tillbaka på slottet vårdar Belle hans sår. De öppnar upp för varandra (*Det finns nåt där*). Odjuret ger Belle sitt bibliotek. Odjuret kan inte läsa, Belle läser högt för honom. Han glömmer sin ensamhet, de har funnit något gemensamt. Belle bjuder odjuret på middag. Tjänstefolkets hopp stegras om att åter bli (*Människor igen*).

I byn träffar Gaston chefen för därhuset, monsieur d'Arque. Gaston förklarar sin plan: Eftersom Maurice påstår att ett förskräckligt odjur låst in Belle måste pappan anses vara galen. För att pressa Belle att gifta sig vill Gaston hota med att få Maurice inspärriad i (*Dåramas hus*). På slottet fixar Lumière och Clocksworth till odjuret inför middagen. Odjuret känner kärlek för Belle men vågar inte berätta det för henne. Rosen har inte många blomblad kvar... Odjuret och Belle äter en romantisk

middag. Fru Potts sjunger om (*Skönheten och odjuret*). Belle oroar sig för sin pappa och genom den magiska spegeln ser Belle Maurice irra i skogen. Odjuret säger att Belle ska gå till sin pappa och ger henne spegeln för att minnas honom. Tjänstefolket blir besvikna men fru Potts säger att odjuret nu lärt sig vad kärlek är. Men om förtrollningen ska brytas krävs att Belle älskar odjuret tillbaka (*Hur kan jag älska?* – repris).

Hemma berättar Belle för Maurice om sina känslor för odjuret. Monsieur d'Arque dyker upp med en folkhop för att föra bort Maurice. Gaston erbjuder sig att »klara upp missförståndet« om Belle lovar att gifta sig med honom. Belle tar fram spegeln för att visa att odjuret verkligen finns, hennes pappa är inte galen. Gaston förstår att Belle har känslor för odjuret och menar att odjuret är ett hot mot alla (*Han måste dö*). Alla drar iväg mot slottet.

På slottet utbryter slagsmål mellan folkhoppen och de förtrollade föremålen. Gaston hånar och misshandlar odjuret. Odjuret får nog och griper tag i Gaston men kan inte döda honom. Belle omfamnar odjuret. Gaston stöter ett spjut i odjuret som ändå lyckas svinga Gaston ur tornet. Dödligt sårad kollapsar odjuret, lycklig över att få se Belle en sista gång. (*Ett nytt hem* – repris). När rosens sista blad faller säger Belle att hon älskar odjuret – han förvandlas till prinsen och tjänstefolket blir människor igen. Och så levde Belle och prinsen lyckliga i alla sina dagar (Final – *Två liv hittat rätt nu, två hjärtan blir ett nu*).

Skönheten och odjuret

En saga är en saga är en saga

Skönheten och odjuret blev musikal 1994 baserad på Disneys animerade musikal-film från 1991. Från början är berättelsen en fransk saga nedtecknad i mitten av 1700-talet som i sin tur är en saga som är lika gammal som tiden. I musikalen finns också idéer från den franska filmen *Skönheten och odjuret* från 1946 av Jean Cocteau som i inledningen ber den vuxna publiken att använda lite av barnets magiska fantasi...

Att vara sagan trogen och att fylla den med magi är själva utgångspunkten för regissören Linus Fellboms och scenografen Dan Potras iscensättning av *Skönheten och odjuret* på Malmö Opera. Musikalsagan börjar med en självisk prins som blir förvandlad till ett odjur för att han inte känner medkänsla och välvilja gentemot sin omgivning. För att åter bli människa måste han lära sig att älska – och förtjäna att bli älskad tillbaka. Med sig i förbannelsen tar han slottets övriga invånare som alla förvandlas till föremål. Men huvudpersonen i *Skönheten och odjuret* är en stark ung kvinna.

Den självständiga och bokälskande Belle längtar bort från ett utstakat liv i en liten by där invånarna tycker att hon är konstig och annorlunda för att hon läser böcker. Dessutom vägrar hon låta sig manipuleras av den snygga men självgode Gaston som tror att han är guds gåva till kvinnorna. Istället spärras hon in i ett förtrollat slott av ett odjur med förskräckligt humör.

En förtrollad scenografi

Många har sett den tecknade filmen och det konstnärliga teamet vill med en storslagen och magisk sagovärld överraska med det sceniska uttrycket. Det bjuds fascinerande finurliga maskiner och spektakulära kostymer. Hos slottets magiska och talande föremål, de förtrollade invånarna, går scenografi och kostym bokstavligen

i varandra – och de rör sig nästan outgrundligt. Linus Fellbom och Dan Potra är mycket förtjusta i till synes enkla men effektiva teatraliska trick. I uppsättningen används en teater teknik, black art theatre, som genom synvillor skapar illusionen att föremål upplevs svävande.

Dagens musikalerna är ofta konceptbelagda men Malmö Opera har av Disney fått göra en egen version. Just som en saga ska vara är den stundtals läskigt spännande, kanske något mörkare än Disneys version, men det har inte gjorts något avkall på humorn i musikalen. Uppsättningen är en allåldersföreställning som vill göra den förtrollande sagan rättvisa.

Skönhetens musik

Alan Menken och Howard Ashman skapade musik och sångtexter till den tecknade filmen *Skönheten och odjuret*. Tillsammans gjorde de också bl a *Little Shop of Horrors* på Broadway och för Disney också *Den lilla sjöjungfrun* och *Aladdin*.

Till scenuppsättningen av *Skönheten och odjuret* kompletterade Menken med ytterligare musik, nu med text av Tim Rice. Menkens musik är ytterst

välskriven med genomarbetade motiv och under-score (musik under dialogscenerna) – allt för att framhålla stämningen. För Malmö Operas orkester har dirigent Josef Rhedin skapat en utökad orkestrering av den romantiska musiken och de skojsfriska numren.

Sagens hälsning

Den intelligenta Belle upptäcker odjurets goda hjärta istället för att bara se hans skrämmande yttre. Men ska hon hinna bryta förtrollningen som förvandlat prinsen? Hinner de berätta för varandra om sina känslor?

Skönheten och odjuret är en musikalsaga om att den sanna skönhet bär vi inom oss. Det betyder att alla – och det bestämmer vi själva – kan förvandlas till prinsar och prinsessor.

Catarina Ek
Programredaktör

Skönheten

– stark kvinnogestalt i sagans värld

Sagor behåller sin naturliga förtrollning över både barn och vuxna. Sagor verkar, i varje samhälle de berättas, med en slags sedelärande mening; genom att förklara och få oss att förstå verkligheten och hur vi ska uppföra oss gentemot varandra. Berättelserna förs vidare genom generationer, och de förändras med tiden för att vägleda barn och vuxna i livet.

Skönheten och odjuret är en fransk saga från 1700-talet, först nedtecknad av Gabrielle-Suzanne Barbot de Villeneuve 1740. Några år senare, 1756, skrev Jeanne-Marie Leprince de Beaumont sin version. Hon ändrade och kortade ner den till den älskade berättelse den är. Hos Villeneuve är prinsen/odjuret en prins som förlorade sin far när han var liten och hade en mor som var tvungen att starta ett krig för att behålla riket. Även om Belle växer upp hos en köpman där hon placerats av politiska skäl är hon i själva verket dotter till en kung och en god fe. I Beaumonts version kortades sagan ner och anpassades till tiden. Med de sociala omvälvningar som skedde i Frankrike som ledde fram till den franska revolutionen 1789; nedgången för den mäktiga monarkin och kyrkan samtidigt som krav på demokrati kom i dagen, kunde Belle inte längre vara kungadotter. För att tilltala samtiden blev hon nu en riktig köpmansdotter, en hjältinna av enkelt stånd som lyckas tämja det aristokratiska odjuret.

För att vara relevanta måste sagor hänga med sin tid och tackla företeelser som åhöraren kan relatera till hur mycket magi det än är i dem. I sagramusikalen *Skönheten och odjuret* från 1994

är Belle dotter till uppfinnaren Maurice, en omtänksam far som önskar sitt barn allt gott vad hon än vill. Belle vill ha en större, vidare och mer öppensinnad värld. Hon är en självständigt tänkande och nyfiken individ som läser böcker och som själv vill forma sin framtid, vilket gör att invånarna i den lilla byn hon bor i tycker att hon är annorlunda och konstig. Ett typiskt exempel på ett majoritetssamhälles beteende gentemot en person som faller något utanför den givna ramen – utanförskap kan se ut på många olika sätt.

Belle faller förstas inte för den själv gode Gaston bara för att han är snygg. Gaston är så egenkär att han tar för givet att Belle ska gifta sig med honom och menar på fullt allvar att det inte är bra för en kvinna att läsa böcker. Sådant exemplar

av det manliga släktet är förhoppningsvis på utdöende (en (m)antikvit!), men man kan aldrig vara alltför säker... Och trots att hon är instängd i ett slott och livrädd inser Belle till slut att inne i det förskräckligt fula och vresiga odjuret finns ett varmt kärleksfullt hjärta. Och därmed räddar hjältinnan i denna saga både sig själv och prinsen/odjuret från ett liv i ensamhet, en gemenskap genom böckernas värld och en lycka grundad i jämlikhet.

Slutet gott, allting gott. Sagor och verkligheten förändras genom tiderna. Det tidlösa är att vi måste se bortom en persons yttre och se in i hans hjärta.

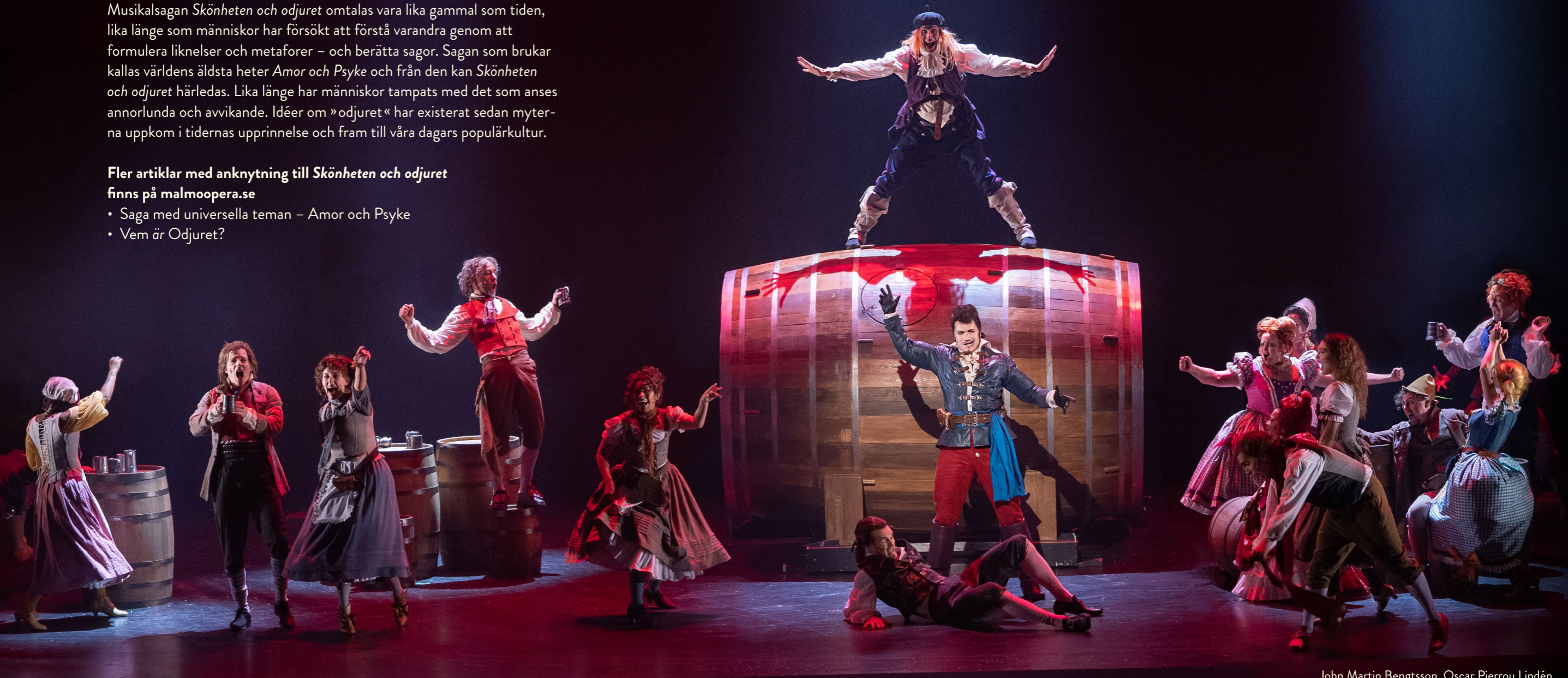
Catarina Ek

Musikalsagan *Skönheten och odjuret* omtalas vara lika gammal som tiden, lika länge som människor har försökt att förstå varandra genom att formulera liknelser och metaforer – och berätta sagor. Sagan som brukar kallas världens äldsta heter *Amor och Psyke* och från den kan *Skönheten och odjuret* härledas. Lika länge har människor tampats med det som anses annorlunda och avvikande. Idéer om »odjuret« har existerat sedan myterna uppkom i tidernas upprinnelse och fram till våra dagars populärkultur.

Fler artiklar med anknytning till *Skönheten och odjuret* finns på malmoopera.se

- Saga med universella teman – Amor och Psyke
- Vem är Odjuret?

John Martin Bengtsson, Oscar Pierrou Lindén,
Sofie Gunnarsson, Daniel Eriksson, Hans-Peter Edh

Säsongen 2019/20 firar teaterhuset vid Fersens väg i Malmö 75 år

Skönheten och odjuret – har setts tidigare på teatern

Rollgestalterna Skönheten och Odjuret har figurerat på Malmö Operas stora scen förut. I oktober 1962 gästspelade The Royal Ballet från London på dåvarande Malmö Stadsteater med Pjotr Tjajkovskijs balett *Törnrosa* i Marius Petipas originalkoreografi. När *Törnrosa* efter 100 års sömn väckts av prinsen firar paret i akt 3 sitt bröllop med pompa och ståt. Bland bröllopgästerna finns några av prinsessan Auras (Törnrosas) favorit-sago-

gestalter. Bland dem Skönheten och Odjuret som dansar ett pas de deux för brudparet. Malmö Stadsteaters egen uppsättning av *Törnrosa* dansades sedan i omgångar säsongerna 1982/83 och 1983/84 samt akt 3 Auras bröllop även under balettfestivalen försommaren 1985.

CE

Läs mer om baletten *Törnrosa*, Skönheten och Odjuret på malmoopera.se

Once upon a time,

there was a spoiled and selfish prince living in a castle. One cold night an old beggar woman requested shelter in the castle in return for a single red rose. The prince turned her away. She warned him not to be deceived by appearances, she might be old and ugly but beauty is found within. She transformed into an enchantress, cast a spell on the castle and all who lived there and transformed the prince into a hideous beast. The beast withdrew with only a magic mirror to see the outside world. The enchanted rose would bloom for many years, but if the prince did not learn how to love another and earn love in return before the last rose petal fell, he would remain a beast forever.

ACT 1

Nearby, in a French village with ordinary people, Belle and her father, the inventor Maurice, live. Belle likes to read books, which the villagers find strange. She is courted by the popular and egocentric Gaston. On the way to an inventors fair, Maurice is chased by wolves through the woods and crashes his vehicle. He loses his way and comes to a castle with enchanted inhabitants, the clock Clocksworth, the candelabra Lumière amongst others. They welcome Maurice but the beast captivates him.

Belle rejects Gaston's offer of marriage. His sidekick Lefou has found Maurice's scarf in the woods. Belle realizes something must have happened and dashes off to find him. She comes to the castle, finds Maurice and offers to take his place. The beast gives her a room. She is free to move around, but must not visit the tower. The beast demands her to dine with him but she refuses although the teapot Mrs Potts and the wardrobe Madame de la Grand Bouche try to persuade her.

Gaston is moping at the village inn. Lefou and the other guests try to cheer him up. When

Maurice asks them to help him save Belle from a terrible beast they laugh at him. But Gaston comes up with an idea how he can make Belle his wife.

Belle refuses to dine with the beast, even though he finally asks nicely. He withdraws to his tower. Belle is hungry and the castle's enchanted inhabitants treat her to a spectacular feast. During a walk in the castle Belle sneaks into the forbidden tower where the beast keeps the enchanted rose. The beast turns up and chases her away. Too late he regrets his horrible temper.

ACT 2

When Belle is running through the woods she is attacked by wolves. The beast saves her but is wounded. Back in the castle Belle tends to his wounds and they open up to each other. The beast gives Belle his library. He can not read, but Belle reads to him and he forgets his loneliness. Belle invites him to dinner, igniting the

servants' hopes of becoming human again. In the village Gaston meets with Monsieur D'Arque, the proprietor of the local lunatic asylum. Gaston explains his plan to blackmail Belle into marriage by using the incarceration of Maurice as bait.

Belle and the beast have a romantic dinner. The beast is falling in love with Belle but is afraid to tell her. There are not many rose petals left... In the magic mirror Belle can see her father lost in the woods. The beast sets her free and gives her the mirror to remember him.

At home again, Belle tells her father about her feelings for the beast. Monsieur d'Arque and a mob turn up to take Maurice away. Gaston offers to "clear up this little misunderstanding" if Belle will agree to marry him. She grabs the mirror to prove the beast is real and that her father is not crazy. Gaston says the beast is a threat and must be killed. He and the mob march to the castle.

There is a terrible fight between the mob and the castle inhabitants. Gaston is mocking and beating the beast. Finally the beast has had enough and grabs Gaston but he can not bring himself to kill him. Gaston stabs a spear through his chest. The spear breaks and Gaston falls from the tower. The beast is mortally wounded. Just as the last rose petal falls Belle says she loves him. The spell is broken, the beast becomes a prince and the servants are human again. And so the prince and Belle lived happily ever after.

Orfeus

I UNDERJORDEN

Galen operett med Loa Falkman,
Marianne Mörck & Rickard Söderberg

Premiär 14 februari

Läs mer om konstnärligt team
och medverkande på
malmooopera.se

PROGRAMREDAKTÖR Catarina Ek
FOTO Jonas Persson, Katja Tauberman
ARTDIRECTOR Pia Lindgren
ANSVARIG UTGIVARE & TEATERCHEF Michael Bojesen

TRYCK Exakta 2019

Michael Jansson, Sofie Gunnarsson,
Fred Johanson, Torsten Edén,
Johannes Wanselow

Den sanna skönheten
bär vi inom oss

